

---

169. Kimmo Tiilikainen (Indlæg)

Värderade president, käre medlemmar av Nordiska rådet! Det är ett stort glädje för mig att representera ministerrådets förslag för samarbetsprogram till framtiden. Men nu ska jag göra det på finska.

Kalastuksen, vesiviljelyn, maatalouden, elintarvikkeiden ja metsätalouden ministerineuvoston yhteistyöohjelma vuosille 2017 – 2020 hyväksyttiin ministerineuvoston kokouksessa kesäkuussa. Se korvaa aiemman kehysohjelman ja on sektorin ylin ohjaava strateginen asiakirja.

Yhteistyöohjelman valmistelu aloitettiin ministerineuvoston kesäkokouksessa viime vuonna, ja sen jälkeen sitä on valmisteltu virkamieskomiteoissa vuosina 2015 ja 2016. Lisäksi sektorin instituutit, yhteistyöelimet ja työryhmät ovat tuoneet näkemyksensä tähän ohjelmaan.

Ohjelma koostuu kuudesta kappaleesta: yleinen johdanto, tärkeimpien tavoitteiden kuvaus, seitsemän fokusalueen kuvaukset, tulostavoitteet, lyhyt esittely sektorin hallinnon rakenteesta sekä strateginen mandaatti NordGenille.

FJLS:n yhteistyöohjelman lähtökohtana ovat YK:n kestävä kehityksen tavoitteet, jotka vuosi sitten hyväksyttiin. Ohjelma osoittaa, että pohjoismainen yhteistyö tällä sektorilla palvelee näiden tavoitteiden toteutumista. Yhteistyöohjelman lähtökohdat ja yleisotsikot ovat: ”Pohjoismaisen biotalouden kehittäminen” ja ”Kestävät elintarvikejärjestelmät”. Nämä kaksi teemaa ovat osittain päällekkäisiä, mutta yhdessä ne kattavat tämän sektorin tärkeimmän kysymyksenasettelut. Nyt esittelen seitsemän fokusaluetta

---

yhteistyöohjelmasta.

Ensimmäinen painopistealue on ”Biologisten resurssien kestävä hallinnointi”. Uusi biotalous luo raamit sektorin pohjoismaiselle kehitykselle ja antaa suuremman painoarvon biologisten resurssien kestäväälle hallinnolle. Pohjoismailla on erityisosaamista eri osa-alueilla, ja yhdessä voimme saavuttaa vahvan aseman biotaloudessa. Tämä koskee resurssien saatavuutta, hallintaa ja jalostusta.

Toinen painopistealue on ”Alkutuotannon parempi muutoskestävyys ja pienempi ilmastovaikutus”. Sektorin yhteistyöllä pyrimme kehittämään tapoja, jotka vähentävät alkutuotannon vaikutusta ilmastoon ja samalla parantavat sektorin kriisinkestävyttä muutosten edessä.

Kolmas alue: ”One Health – terveet eläimet ja eläinten hyvinvointi”. Eläinten terveys ja hyvinvointi ovat keskeisiä arvoja pohjoismaisessa ruuantuotannossa ja ovat edellytys Pohjoismaiden vastuulliselle lääkityksen käytölle. Tämä edellyttää, että Pohjoismaiden terveys-, eläinlääkintä- ja ympäristösektorit toimivat yhdessä holistisesta One Health –näkökulmasta. Näin voidaan taata esimerkiksi antibioottiresistenssin matala taso Pohjoismaissa ja vaikuttaa kansainväliseen päätöksentekoon liittyen eläinten hyvinvointiin ja One Health –ajatukseen.

Neljäs painopistealue on ”Terveellistä, turvallista ruokaa ja hyvät ruokatottumukset”. Pohjoismaisen ravitsemusyhteistyön peruskivi on vahvat tieteeseen perustuvat pohjoismaiset ravitsemussuositukset, jotka sisältävät yhteisen toimintasuunnitelman, valvonnan ja ravitsemusmerkin. Pohjoismaat haluavat jatkaa hyvin onnistunutta yhteistyötä ja vahvistaa panostusta ruuan turvallisuuteen sekä terveellisiin ja kestäviin ruokatottumuksiin Pohjoismaissa. Keinoja tähän ovat ruokaosaamisen, ruokakulttuurin ja ympäristöystävällisten tuotteiden kuluttajakäytön huomioiminen yhteispohjoismaisissa kuluttajille suunnatuissa toimissa.

Kohta viisi on ”Innovaatioita edistävät viranomaiset ja uusien tuotteiden ja palveluiden kehittäminen”. Pohjoismailla on paljon innovaatioita FJLS-sektorilla uusista raaka-aineista jätteiden hyödyntämiseen sekä Uusi

---

pohjoismainen ruoka –hankkeesta ja ainutlaatuisten pohjoismaisten geeniresurssien hyödyntämisestä uusiin korkean arvon tuotteisiin. Biopohjaisten uusien tuotteiden kehitys luo suuren potentiaalin tälle sektorille kaikkialla Pohjoismaissa.

Kohta kuusi on ”Merkintäjärjestelmät ja akkreditoitu tuotanto”. Pohjoismailla on maailmanlaajuisesti johtava asema eettisesti vastuullisessa alkutuotannossa kestävyuden, ympäristövaikutusten, resurssien hyödyntämisen ja eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta. Tätä tulee priorisoida olemassa olevien järjestelmien hyödyntämisessä ja kokemusten vaihdossa.

Lopuksi seitsemäntenä painopistealueena on ”Monimuotoinen maaseututalous”. Alkutuotannon elinkeinot luovat tärkeän osan taloutta harvaan asutuilla alueilla Pohjolassa. Teknologian kehittyminen on myötävaikuttanut siihen, että yhä harvempi työskentelee näillä sektoreilla, mikä heikentää väestön kehitystä monilla alueilla Pohjoismaissa. FJLS-sektorilla pyritään mukaan kumppaneiksi olennaisten toimijoiden kanssa, jotta pystytään kehittämään strategioita monipuolisessa ja kestävässä pohjoismaisessa aluetaloudessa piilevän potentiaalin toteuttamiseksi ja sitä kautta pitämään myös harvaan asuttujen alueiden elinvoimaa yllä.

Edellä mainittujen tavoitteiden ja fokusalueiden lisäksi yhteistyöohjelma sisältää strategisen mandaatin sektorin instituutille NordGenille. Tämä mandaatti korvaa aiemman tavoite- ja tulossopimuksen, joka instituutilla ja Pohjoismaiden ministerineuvostolla on ollut, ja luo perustan instituution vuosittaisille avustuksille.

Skandinavisk oversettelse:

Värderade president, kära medlemmar av Nordiska rådet! Det är en stor glädje för mig att presentera ministerrådets förslag till samarbetsprogram för framtiden. Men nu ska jag göra det på finska.

Samarbetsprogrammet 2017 – 2020 för Nordiska ministerrådet för fiskeri, havsbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk antogs vid ministerrådets möte i juni. Det ersätter det tidigare ramprogrammet och är det högsta styrande

---

strategiska dokumentet i sektorn.

Beredningen av samarbetsprogrammet inleddes vid ministerrådets sommarmöte i fjol och har efter det fortsatt i ämbetsmannakommittéerna under 2015 och 2016. Dessutom har institutioner, samarbetsorgan och arbetsgrupper i sektorn gett sina synpunkter på programmet.

Programmet består av sex stycken: en allmän inledning, en beskrivning av de viktigaste målen, beskrivningar av de sju fokusområdena, resultatmål, en kort presentation av sektorns organisationsstrukturen samt det strategiska mandatet till NordGen.

Utgångspunkten för FJLS samarbetsprogram är FN:s mål för hållbar utveckling som godkändes för ett år sedan. Programmet visar att det nordiska samarbetet i denna sektor hjälper att genomföra dessa mål.

Utgångspunkterna för samarbetsprogrammet och de allmänna rubrikerna är: "Utveckling av den nordiska bioekonomin" och "Hållbara livsmedelssystem". Dessa två teman är delvis överlappande men täcker tillsammans de viktigaste frågeställningarna i denna sektor. Jag ska nu presentera de sju fokusområdena i samarbetsprogrammet.

Det första fokusområdet är "Hållbar förvaltning av biologiska resurser". Den nya bioekonomin skapar en ram för den nordiska utvecklingen i sektorn med större fokus på hållbar förvaltning av biologiska resurser. De nordiska länderna har specialkompetens på olika områden och tillsammans kan vi nå en stark ställning på bioekonomins område. Detta gäller tillgång på, förvaltning och förädling av resurser.

Det andra insatsområdet är "Ökad resiliens i och minskad klimatpåverkan från primärproduktionen". Genom samarbete inom sektorn försöker vi utveckla metoder som minskar primärproduktionens klimatpåverkan och samtidigt förbättrar sektorns resiliens mot förändringar.

Det tredje området är: "One Health, friska djur och djurvälstånd". Djurens hälsa och välfärd är viktiga värden i den nordiska livsmedelsproduktionen och en förutsättning för ansvarsfullt bruk av läkemedel. Detta förutsätter att hälso-, veterinär- och miljösektorerna i de nordiska länderna samarbetar ur ett holistiskt One Health-perspektiv. På så sätt kan vi till exempel garantera en låg nivå av antibiotikaresistens i de nordiska länderna och påverka internationella beslut angående djurvälstånd och One Health.

Det fjärde fokusområdet är "Hälsosam, säker mat och goda matvanor". En

---

stark vetenskaplig grund i form av de nordiska näringsrekommendationerna är grundstenen i det nordiska samarbetet i näringsfrågor, som omfattar en gemensam handlingsplan och monitorering och ett gemensamt näringsmärke. De nordiska länderna vill fortsätta med det lyckade samarbetet och stärka satsningen på säker mat och sunda och hållbara matvanor i de nordiska länderna. Större hänsyn ska tas till matkunskap, matkultur och konsumenternas efterfrågan på miljövänliga produkter i samnordiska konsumentinriktade aktiviteter.

Punkt fem är "Innovationsfrämjande myndigheter och utveckling av nya produkter och tjänster". De nordiska länderna har en hög grad av innovationer i FJLS-sektorn, från nya råvaror till användning av restprodukter och från projektet Ny nordisk mat och användningen av unika nordiska genresurser till nya högvärdiga produkter. Utvecklingen av nya biobaserade produkter utgör en stor potential för denna sektor i alla nordiska länder.

Punkt sex är "Märkningssystem och ackrediterad produktion". De nordiska länderna är världsledande i etiskt ansvarsfull primärproduktion i fråga om hållbarhet, miljöpåverkan, utnyttjande av resurser och djurvälstånd. Vi bör prioritera utnyttjandet av potentialen i existerande system och utbytet av erfarenheter.

Slutligen är det sjunde fokusområdet "Mångfasetterad landsbygdsekonomi". Näringarna i primärproduktionen utgör en viktig del av ekonomin i glesbygderna i Norden. Den teknologiska utvecklingen har bidragit till att allt färre arbetar i dessa sektorer, vilket försvagar befolkningsutvecklingen i flera regioner i Norden. FJLS-sektorn strävar efter att ingå partnerskap med relevanta aktörer om utveckling av strategier för att utnyttja potentialen i en mångsidig och hållbar nordisk regional ekonomi och därigenom bevara glesbygdernas livskraft.

Vid sidan av ovannämnda mål och fokusområden innehåller samarbetsprogrammet ett strategiskt mandat till sektorns institution NordGen. Detta mandat ersätter institutionens och Nordiska ministerrådets tidigare avtal om mål och resultat och lägger en grund för årligt stöd till institutionen.

Tietoja

Puheen numero

169

Laji

Indlæg

Henkilö

[Kimmo Tiilikainen](#)

Speaker role

Landbrugs- og miljøminister, Finland

Päivämäärä

02.11.16 11:45

Asia

[Ministerrådsforslag om samarbejdsprogram 2017-2020: Ministerrådet for fiskeri, havbrug, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug](#)